

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/216/2019
Identifikačné číslo spisu: 4214215363
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4214215363.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S., nar. XX. H. XXXX, bývajúceho v H., 2/ F. nar. X. C. XXXX, bývajúcej v H., 3/ C. nar. XX. C. XXXX, bývajúcej v Y., 4/ U., nar. X. S. XXXX, bývajúceho v L., 5/ Z., nar. XX. H. XXXX, bývajúceho v H., 6/ Z., nar. XX. E. XXXX, bývajúcej v X., právne zastúpených advokátom Mgr. Jozefom Vidom, so sídlom v Nových Zámkoch, Turecká 36, proti žalovanej E., so sídlom v X. správkyni konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Moči, IČO: 00 193 160, so sídlom v Moči, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13 C 278/2014, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. februára 2019 sp. zn. 7 Co 397/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a voči žalobcom náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. decembra 2016 č. k. 13 C 278/2014-157 zamietol žalobu a žalobcom 1/ až 6/ uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že uznesením Okresného súdu Nitra z 25. februára 2013 bol na majetok úpadcu (Poľnohospodárske družstvo v Moči) vyhlásený konkurz. Poľnohospodárske družstvo bolo založené 31. augusta 1990 a bolo pretransformované na základe schváleného transformačného projektu na družstvo, pričom dňa 26. januára 1993 boli prijaté stanovy družstva. Poľnohospodárske družstvo Moča ako dodávateľ dňa 3. februára 1995, vystavilo pre odberateľov p. Z., p. Z. daňový doklad - faktúru číslo 505 na výdaj majetkového podielu vo vecnom plnení (§ 13 zákona o transformácii), a to budovy a stavby (sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy so stavebnou časťou) v hodnote 671.808,- Sk, ako aj služby (podľa fakt. č. 179) v hodnote 3.673,- Sk s tým, že konečná „čiastka faktúry zaok: bola vyčíslená sumou 675.491,- Sk. Podľa textu na uvedenej faktúre, sa malo súčasne dobropisovať DPH vo výške 208,- Sk. Z listiny - Zápisu z

jednania o vyporiadaní majetkových podielov podľa transformačného projektu oprávnených osôb, ktorí požiadali o ich vydanie, vyhotovenej v Moči 14. decembra 1993 vyplynulo, že predmetom uvedeného stretnutia bolo zváženie možnosti pridelenia príslušného majetku, pričom zúčastnení sa dohodli, že hodnota majetku rodín Z. a J. predstavuje sumu 1.052.435,- Sk, keď im boli už vydané stroje v hodnote 78.720,- Sk a zvieratá v hodnote 17.742,- Sk. K majetkovej úhrade potom zostávala suma 960.973,- Sk. Za uvedenú majetkovú hodnotu, vrátane DPH, sa podľa uvedeného zápisu mali vydať z PD Moča majetkové súčasti, a to sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy aj so stavebnou časťou a nakladač UNC-060 inv.č.2001. Podľa bodu 3. uvedeného zápisu, technické usporiadanie - Budova mala byť pripravená k odovzdaniu 31. decembra 1993. V závere zápisu je uvedená poznámka, podľa ktorej o vydaní uvedených majetkových súčastí, mal byť spísaný osobitný protokol. Podľa potvrdenia úpadcu z 18. decembra 2007 bol osobám - U. a H. vydaný majetkový podiel (ďalej len „MP“), a to spoločne, vo forme hmotného a nehmotného investičného majetku v celkovej hodnote 1.052.435,- Sk postupne, od roku 1993. Hodnota MP pre U. bola 285.610,- Sk, pre C. bola 245.056,- Sk, pre S. bola 181.514,- Sk, pre Z. bola 173.968,- Sk a pre H. bola 166.287,- Sk. Žalovaná dňa 18. novembra 2013 doručila katastrálnemu odboru Okresného úradu Komárno návrh na zápis stavieb na list vlastníctva v prospech úpadcu. Medzi navrhnutými stavbami bola aj stavba skladu so súp. č. XXX na parc. č. reg. „C“ - XXXX/XXX - zastavané plochy, následne bola zapísaná vo vlastníctve úpadcu 1/1 na LV č. XXX pre k. ú. H.

3. Súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia veci skonštatoval, že podľa zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách (transformačný zákon) sa všetky družstvá, ktoré vznikli pred 1. januárom 1992, museli premeniť (transformovať) na iné podnikateľské formy podľa Obchodného zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 13 ods. 2 transformačného zákona, v znení účinnom do 31. decembra 1995, z ktorého vyplývalo, že spôsob vydania majetkového podielu tento zákon, ktorý mal charakter lex specialis, (až do 1. januára 1996) neupravoval. Bolo však nepochybné, že vydaním majetkového podielu vo forme nehnuteľnosti, nenadobúdalo do 1. januára 1996 prijímateľ takéhoto vydania aj vlastnícke právo k predmetu vydania, keď podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa vlastníctvo nadobúdalo kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Až účinnosťou zákona č. 264/1995 Z.z. bol od 1. januára 1996 transformačný zákon novelizovaný, pričom podľa úpravy § 33b transformačného zákona, s účinnosťou od 1. januára 1996 o vydaní majetkového podielu uzatváralo družstvo s oprávnenou osobou písomnú dohodu. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zo zákona č. 42/1992 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 1995, nevyplyvalo, že vydaním majetkového podielu postupom podľa § 13 ods. 2 sa nadobúdalo aj vlastnícke právo k veci vydávanej ako majetkový podiel, bez ohľadu na to, či išlo o vec hnutelnú alebo nehnuteľnú v zmysle § 119 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Preto v danom prípade nemal preukázaný žalobcami tvrdený spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnému skladu žalobcami 1/ a 5/ a právnymi predchodcami žalobcov 2/, 3/, 4/ a 6/.

4. Súd prvej inštancie v ďalšom konštatoval, že zápis zo 14. decembra 1993 (č. l. 8 spisu) nebol možné považovať ani za zmluvu, ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva s poukazom na § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, najmä keď podľa záverečných ustanovení uvedeného zápisu mal byť o vydaní uvedených majetkových súčastí spísaný osobitný protokol. Zápis bol podľa obsahu formulovaný do budúcnosti, teda že (raz - niekedy) sa vydajú majetkové súčasti, a teda nebol formulovaný, že tieto sa vydávajú. Zdôraznil, že žalobcovia súdu existenciu osobitného protokolu o vydaní skladu s mostovou váhou neponúkli, ale predložili daňový doklad - faktúru č. 505 z 3. februára 1995 o výdaji majetkového podielu vo vecnom plnení. Uvedená faktúra však nebola dvojstranným právnym úkonom, a teda nebola ani zmluvou v zmysle § 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 44 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, s poukazom na § 46 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Navyše, nehnuteľnosť, ktorá mala byť vydaná oprávneným osobám ako majetkový podiel, nebola ani vo faktúre č. 505 a ani v zápise zo 14. decembra 1993 identifikovaná dostatočne určito, v súlade s údajmi katastra nehnuteľností, keď neobsahovala ani len označenie katastrálneho územia, či parcelných čísel evidovaných v katastri.

5. K argumentácii žalobcu 1/ ohľadne splnenia podmienok vydržania vlastníckeho práva ku skladu so súp. číslom XXX pre k. ú. H., súd prvej inštancie uviedol, že jednou z podmienok vydržania je i oprávnená držba veci. V danom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia, resp. právni predchodcovia žalobcov, si boli vedomí, že nie sú vlastníckmi predmetného skladu, keď im vzhľadom na všetky okolnosti (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka) chýbala dobrá viera o titule nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnému skladu, aj s poukazom na poznámku uvedenú v zápise zo 14. decembra 1993. Žalobca 1/ tak nemohol byť, vzhľadom na všetky okolnosti, dobromyseľný v tom, že mu sklad patrí, že je jeho vlastníkom. Ani žalobcovia 2/ až 6/ netvrdili a nepreukázali, že by po celú vydržaciú dobu (v danom prípade 10 rokov) od tvrdeného prevzatia skladu na konci roku 1993 tento oprávnené (osobne) držali, či už oni alebo ich právni predchodcovia, teda že s vecou nakladali ako s vlastnou. V čestnom vyhlásení z 31. marca 2014 (č. l. 45) vyhlásili, že výlučným vlastníkom predmetného skladu je žalobca 1/, keď sa tak účastníci medzi sebou po vydaní majetkového podielu dohodli. Preto s poukazom na uvedený rozpor medzi obsahom čestného vyhlásenia z 31. marca 2014 a navrhnutým petitom žaloby, nemali žalobcovia 2/ až 6/ naliehavý právny záujem na požadovanom určení ich dedičského práva k predmetnej nehnuteľnosti podľa § 137 písm. c/ CSP. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

6. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 21. februára 2019 sp. zn. 7 Co 397/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanej priznal voči žalobcom 1/ až 6/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku tak po skutkovej, ako aj právnej stránke. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že od účinnosti zákona č. 264/1995 Z.z. (od 1. januára 1996, ktorým bol novelizovaný zákon č. 42/1992 Zb.) transformačný zákon upravil spôsob vydania majetkového podielu v ustanovení § 33b ods. 2, ktoré predpokladalo uzavretie dohody medzi družstvom a oprávnenou osobou o vydaní majetkového podielu. Do siedmej časti zákona č. 42/1992 Zb. (záverečné ustanovenia) zaradil ustanovenie § 33b ods. 1 podľa ktorého, ak si oprávnená osoba uplatní u poľnohospodárskeho družstva nárok na vydanie majetkového podielu do 29. februára 1996, postupuje sa podľa § 13 ods. 2 zákona. V odseku 2 uvedeného záverečného ustanovenia potom upravil formu a obsah dohody oprávnenej osoby a družstva o vydaní majetkového podielu. Aj keď podľa tohto ustanovenia obsahom dohody by malo byť vydanie podielu najmä formou prevodu vlastníckeho práva k hnutelným veciam na oprávnenú osobu, prípadne formou poskytovania služieb pri vykonávaní poľnohospodárskej výroby, nemožno vylúčiť ani dohodu o vydaní podielu formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, založenie spoluvlastníckych vzťahov, postúpenie pohľadávky alebo peňažné plnenie. V každom prípade zákon ponechával spôsob vydania majetkového podielu na dohodu účastníkov právneho vzťahu. Nedával však odpoveď na otázku, ako postupovať v prípade, ak k takejto dohode nedošlo. Platná právna úprava nedávala súdu oprávnenie rozhodnúť o spôsobe vydania podielu. Ak má byť za týchto okolností právo na vydanie majetkového podielu súdne vymáhateľným nárokom, prichádza do úvahy vydanie majetkového podielu len vo forme jeho peňažného ekvivalentu, t. j. vo forme peňažného plnenia.

7. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 49/2005) transformačný zákon (zákon č. 42/1992 Zb.) v pôvodnom znení neupravoval spôsob vydania majetkového podielu, pričom však platilo, že splnením podmienok uvedených v citovanom ustanovení § 13 ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. sa právo na vydanie majetkového podielu menilo na nárok, teda vymáhateľné (žalovateľné) právo. Pri nárokoch na vydanie majetkového podielu, uplatnených u poľnohospodárskeho družstva do 29. februára 1996, teda uvedené záverečné ustanovenie výslovne predpokladalo vydanie majetkového podielu v štruktúre hmotného majetku družstva alebo v poskytovaní služieb pri vykonávaní poľnohospodárskej výroby, a nie formou vydania cenných papierov. Novela zákona č. 42/1992 Zb. vykonaná zákonom č. 264/1995 Z.z., vo svojom záverečnom ustanovení § 33b ods. 1 poskytovala tej skupine oprávnených osôb, ktoré si u poľnohospodárskeho družstva uplatnili svoje nároky na vydanie majetkového podielu do 29. februára 1996 osobitné postavenie, ktoré spočíva v tom, že pri vydávaní ich majetkového podielu sa postupovalo podľa § 13 ods. 2 uvedeného zákona s modifikáciou ustanovenou v § 33 ods. 2 a 3 uvedeného zákona.

8. V predmetnej veci bol odvolací súd toho názoru, že medzi stranami sporu došlo už v decembri 1993 k

dohode o vydaní podielu v znení Zápisu z jednaní o vyporiadaní majetkových podielov podľa transformačného projektu vyhotovenom v Moči 14. decembra 1993, kde oprávnené osoby požiadali o vydanie týchto majetkových podielov, pričom hodnota majetku rodín Lajos a Persei st. predstavovala sumu 1.052.435,- Sk. V uvedenom čase im boli vydané stroje v hodnote 78.720,- Sk a zvieratá v hodnote 17.742,- Sk. K majetkovej úhrade potom zostala suma 960.973,- Sk, za ktorú majetkovú hodnotu sa podľa uvedeného zápisu mali vydať z PD Moča ďalšie majetkové súčasti, a to sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy aj so stavebnou časťou a nakladač UNC-060. Na uvedené potom nadväzovalo vydanie faktúry č. 505 z 3. februára 1995, ktorá uvádzala výdaj majetkového podielu vo vecnom plnení, a to budovy a stavby (sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy so stavebnou časťou) v hodnote 671.808,- Sk, ako aj služby v hodnote 3.673,- Sk. Z vyššie uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu potom vyplynulo, že strana žalobcov prevzala od žalovanej hnuteľné veci, pričom pri vydaní nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania, došlo len k jej faktickému odovzdaniu bez dodržania formy pri prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci, ktorý predpisoval Občiansky zákonník.

9. Zákon č. 42/1992 Zb. ani v ustanovení § 13 ods. 2 a ani v inom ustanovení neupravoval spôsob (formu), akým malo družstvo vydať majetkový podiel oprávnenej osobe. V predmetnej veci zostalo sporné vlastníctvo k popísanej nehnuteľnosti, pretože nedošlo k jej riadnemu prevodu, čoho si boli vedomí aj žalobcovia. Bolo nesporné, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keďže nijako osobitne nebol upravený v zákone č. 42/1992 Zb., sa riadil ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Podľa § 134 Občianskeho zákonníka vlastníctvo vecí možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Predmetom nadobúdania vlastníckeho práva je hnuteľná vec alebo nehnuteľnosť. Na zmluvný prevod nehnuteľnosti sa vyžaduje vždy písomná forma, pričom súhlasné prejavy vôle účastníkov musia byť na tej istej listine. Platná zmluva o prevode nehnuteľnosti však ešte nemá za následok nadobudnutie, resp. prevod vlastníckeho práva. Musí k nej pristúpiť ďalšia právna skutočnosť - vklad do katastra nehnuteľností, ktorý má konštitutívne účinky. Až vkladom do katastra nehnuteľností sa nadobúda vlastníctvo a zmluva sa stáva účinnou. Vklad do katastra nehnuteľností sa uskutočňuje na základe právoplatného rozhodnutia príslušnej správy katastra o jeho povolení, ktoré je vydané v správnom konaní s odchýlkami uvedenými v katastrálnom zákone. Pri nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom, hovoríme spravidla o prechode vlastníckeho práva. Vlastnícke právo na základe rozhodnutia štátneho orgánu sa nadobúda napr. rozhodnutím správneho orgánu o vyvlastnení alebo rozhodnutím súdu o prikázaní neoprávnenej stavby za náhradu do vlastníctva vlastníka pozemku. Vlastníctvo k veciam vydraženým príklepom licitátora nadobúda vydražiteľ dňom udelenia príklepu. Práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli týmito spôsobmi sa tiež zapisujú do katastra nehnuteľností, a to záznamom na základe verejných listín.

10. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že u žalobcov nedošlo k platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva ani jedným z uvedených spôsobov. S poukazom na vyššie uvedené k platnému prevodu by zrejme mohlo dôjsť iba písomnou dohodou o vydaní podielu formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, ktoré vlastníctvo v prospech oprávnených osôb by však muselo byť riadne zapísané v príslušnom katastri nehnuteľností. Takúto formu však nespĺňala ani žalobcami predložená faktúra, ani Zápis z jednaní o vyporiadaní majetkových podielov, čoho si boli vedomí jednak žalobcovia, ale aj žalovaná, u ktorej mal prevod vlastníckeho práva zrealizovať právnik žalovanej JUDr. Szücs, k čomu však nepochybne nedošlo. Keďže zákon č. 42/1992 Zb. v ustanovení § 13 ods. 2 neupravoval spôsob, akým malo družstvo vydať majetkový podiel oprávnenej osobe, bolo nepochybne potrebné pri prevode nehnuteľností dodržať zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností, upravujúce tento prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na oprávnenú osobu. Ak mali žalobcovia za to, že nedošlo k platnému prevodu vlastníckeho práva v ich prospech, stále mali možnosť domáhať sa vydania ich majetkového podielu vo forme peňažného plnenia, keďže tento bol riadne vyčíslený. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobcovia 1/ až 6/ podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Namietali, že im odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

12. Vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP žalobcovia videli v tom, že Okresný súd Nitra v obdobnej veci (t. j. za identického skutkového stavu) vedenej pod sp. zn. 23 Cbi 41/2014 rozhodol o povinnosti žalovanej vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosť, ktorá bola vydaná p. H. dňa 30. septembra 1993. V danom konaní konkurzný súd vyslovil záver (opačný ako súdy v tejto veci), že došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva p. H. dňom odovzdania a prevzatia vydaných nehnuteľností, pričom tento súd aplikoval na vec rovnaké právne predpisy, ako v tomto konaní. Žalobcovia mali za to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované a preto za diskriminačný možno označiť taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, ktorý nemožno objektívne a rozumne odôvodniť. Vzhľadom na identický skutkový stav oboch prípadov, tým, že súdy v tomto konaní vec vyriešili odchylným spôsobom, mali žalobcovia za to, že konanie bolo postihnuté vadou podľa § 420 písm. f/ CSP.

13. Žalobcovia v dovolaní nesúhlasili ani s právnym posúdením veci odvolacím súdom. Mali za to, že písomným Zápisom bola platne uzavretá písomná dohoda o vydaní majetkového podielu v družstve a k jeho vydaniu a prevzatiu aj došlo, o čom svedčí faktúra č. 505 na výdaj majetkového podielu vo vecnom plnení, a to budovy a stavby, ale aj potvrdenie úpadcu z 18. decembra 2007 (v ktorom súčet hodnôt majetkových podielov jednotlivých oprávnených osôb plne korešponduje s celkovou hodnotou uvedenou v Zápise z jednania) a tiež svedecké výpovede bývalých štatutárov úpadcu v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorí jednoznačne potvrdili odovzdanie a prevzatie nehnuteľností. Žalobcovia mali za to, že došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj k predmetnej nehnuteľnosti, a to aj napriek tomu, že u nej nedošlo k zápisu vlastníctva na list vlastníctva, ktorý k predmetnej nehnuteľnosti nebol v tom čase ani len založený. Ku dňu 14. decembra 1993 (kedy bol spísaný Zápis z jednania o vyporiadaní majetkových podielov) nebol síce tento spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva takto explicitne upravený v zákone, ale táto skutočnosť nemôže zmeniť a zvrátiť to, že k odovzdanej a prevzatej nehnuteľnosti oprávnené osoby nadobudli vlastnícke právo, pretože vyporiadanie majetkových nárokov a teda aj vlastníckeho práva, bolo účelom transformačného zákona od počiatku, od jeho prijatia, pričom novelizáciou právnej úpravy (§ 33b) došlo len k odstráneniu možných nejasností pri výklade zákona. Odvolací súd mal preto predložené listiny posudzovať podľa ich obsahu a nie názvu, a v súlade s vôľou, ktorú strany v tom čase chceli prejavíť a ktorú aj prejavili a potvrdili v konaní pred súdom. Výklad v zmysle ktorého by oprávnená osoba nadobúdala vlastníctvo k prevádzaným veciam dňom ich prevzatia iba v prípadoch, kedy k prevzatiu došlo až po nadobudnutí účinnosti § 33b citovaného zákona, by bolo diskriminačné a ústavne nekonformné z hľadiska nadobudnutia vlastníckeho práva oprávnenými osobami. Za ústavne konformný výklad žalobcovia považujú výklad, v zmysle ktorého ustanovením § 33b citovaného zákona došlo iba k odstráneniu nejasností, ktoré mohli dovedy prípadne existovať. Odovzdanie a prevzatie nehnuteľností potom vyplývalo aj z potvrdenia úpadcu z 18. decembra 2007. Nadobudnutie vlastníckeho práva oprávnenými osobami nikto až do vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nespochybňoval, skutkový stav bol zúčastneným stranám zrejмый, úpadca predmetné nehnuteľnosti po vydaní a prevzatí ani nevedol vo svojom účtovníctve, neplatil za ne miestne dane a rešpektoval vlastnícke právo k nim oprávnených osôb. Napokon ustanovenie § 132 Občianskeho zákonníka nadobúdanie vlastníctva k nehnuteľnej veci postupom podľa zákona č. 42/1992 Zb. nevylučuje (vlastníctvo možno nadobudnúť na základe iných skutočností ustanovených zákonom), pričom z toho, že ustanovenie § 33b ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. nadobudlo účinnosť až dňa 1. januára 1996, nemožno vyvodíť záver, že nebolo možné podľa zákona č. 42/1992 Zb. platne nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnej veci predtým, a to už s prihliadnutím na účel transformačného zákona.

14. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení, navrhla dovolanie odmietnuť. Poukázala na to, že žalobcovia v dovolaní nešpecifikovali právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá nebola riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Žalobcovia v dovolaní namietajú spôsob, akým sa súd vysporiadal s listinami, ktoré boli ako dôkazy predložené, resp. s výkladom príslušných právnych predpisov, neformulovali však právnu otázku, na podklade ktorej zakladajú prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navyše s otázkou spôsobu vydania majetkového podielu sa vysporadúval už dovolací súd v minulosti vo viacerých rozhodnutiach, napr. sp. zn. 1 Cdo 49/2005, na ktoré poukazoval v napadnutom rozhodnutí i odvolací súd. K namietanému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP uviedla, že vec vedená pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 23 Cbi 41/2014 je iným typom konania, pričom tam vyhlásený rozsudok nenadobudol právoplatnosť.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

16. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

17. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné pojednanie dovolania.

20. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

21. Žalobcovia podali dovolanie z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP).

22. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu

rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

23. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

24. Pokiaľ žalobcovia v dovolaní namietali, že súd v inom konaní (pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 23 Cbi 41/2014) v obdobnej veci rozhodol inak (opačne), keď rozhodol o vylúčení nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v prospech p. Michala Bábího, nešlo, v zmysle vyššie uvedených záverov, o „procesný postup“ súdu v tomto konaní. Rozhodnutím súdu v inom konaní (navyše neprávoplatným) totiž nebol súd v tomto konaní viazaný (§ 226 CSP), a preto (neprihliadnutím na toto neprávoplatné rozhodnutie súdu pri svojom rozhodovaní) nemohol porušiť žiadne z procesných práv žalobcov v tomto konaní.

25. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne i princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda, že obdobné situácie musia byť právne posudzované rovnakým spôsobom. Požiadavka právnej istoty ale neznamená, že rozhodovacia prax sa nemôže vyvíjať alebo že závery vyjadrené v doterajších rozhodnutiach súdov nemôžu byť predmetom kritiky. Na kritiku týchto záverov však treba zvoliť argumentáciu opodstatnenú čo do obsahu (súladnú s právnym poriadkom) a primeranú čo do formy, vrátane zvolených formulácií (3 Cdo 76/2012).

26. V zásadnej ústavnoprávnej rovine teda platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom. V každom prípade však pri odchýlení od skoršej rozhodovacej praxe sa vyžaduje cielené zdôvodnenie odlišného stanoviska prijátého v obdobnej otázke (II. ÚS 300/2018).

27. V danej veci o prípad, že „obdobné situácie musia byť právne posudzované rovnakým spôsobom (t. j. o prípad porušenia ústavného princípu právnej istoty)“ však nešlo. Predovšetkým konanie o určenie vlastníckeho práva k veci a konanie o vylúčenie veci zo súpisu majetkovej podstaty úpadcu nie sú totožnými konaniami, pričom v každom z nich sa posudzujú i rozdielne skutkové a právne otázky. Rozhodujúcim (pre uplatňovanie ústavného princípu právnej istoty) však bolo, že rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 23 Cbi 41/2014 v čase konania pred odvolacím súdom (a ani pred dovolacím súdom) nebolo právoplatné (nebolo rozhodnuté o podanom odvolaní) a teda nešlo o rozhodnutie záväzné a nezmeniteľné (§ 226 CSP). Ak má potom platiť ústavný princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy) a precedenčná povaha meritórneho rozhodnutia, tak rozhodnutie „v tzv. obdobnej veci“ musí byť predovšetkým právoplatné (čo však v danej veci splnené nebolo).

28. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia neopodstatnene namietajú, že

odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

29. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

30. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, prijatý ako judikát R 71/2018).

31. Nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu z hľadiska § 432 ods. 2 CSP.

32. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

33. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

34. Žalobcovia v súvislosti s dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP však neformulovali žiadnu právnu otázku (vo svojom dovolaní iba formálne odkazujú na citované ustanovenie a nesúhlasia s právnym posúdením veci odvolacím súdom). Z obsahu ich dovolania potom vyplýva, že „len“ nesúhlasia s názorom odvolacieho súdu v otázke (ne)nadobudnutia vlastníckeho práva k žalovaným nehnuteľnostiam, avšak tak robia bez konkrétneho vymedzenia právnej otázky, na ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte

vyriešená. Z dovolania tak nie je zrejmé, akú právnu otázku dovolateľa chcú riešiť, keď túto jasne nekonkretizovali, a tak následne ani dovolací súd nemohol vyhodnotiť, či táto právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená alebo nie.

35. Ako už bolo uvedené, otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku a nevysvetlí potrebu, aby dovolací súd túto otázku vyriešil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a akú jej naliehavosť mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá doposiaľ nebola riešená (príp. bola riešená rozdielne) a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 28/2017).

36. Iba samotné nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, bez vymedzenia právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená, na prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nepostačuje. Polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, či vyhodnotením skutkového stavu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu skutkovej alebo právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (1 Cdo 36/2017, 2 Cdo 5/2017, 3 Cdo 74/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017).

37. Pokiaľ žalobcovia v ďalšom namietali i skutkové závery odvolacieho súdu (konkrétne spôsob vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom), dovolací súd uvádza, že tieto nie je oprávnený preskúmať, pretože v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovolací súd nie je treťou inštanciou a preto sa ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ani nedostatočne zistený skutkový stav veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov, nie je dôvodom, ktorým by došlo k znemožneniu realizácie procesných oprávnení strán sporu a teda nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012).

38. Keďže žalobcovia v dovolaní namietali predovšetkým nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov, avšak nevymedzili právnu otázku, resp. nekonkretizovali právnu otázku, na ktorej založil svoje rozhodnutie odvolací súd a ktorá nebola v doterajšej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, nemohol najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; dovolací súd ich dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol, nakoľko žalobcovia nevymedzili dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

39. Odhliadnuc od uvedeného, dovolací súd poukazuje na to, že ak by touto otázkou malo byť tvrdenie žalobcov v dovolaní o tom, že „taký výklad zákona č. 42/1992 Zb. v zmysle ktorého by oprávnená osoba nadobúdala vlastníctvo k prevádzaným veciam dňom ich prevzatia iba v prípadoch, kedy k prevzatiu došlo až po nadobudnutí účinnosti § 33b cit. zákona, by bol diskriminačný a ústavne nekonformný z hľadiska nadobúdania vlastníckeho práva oprávnenými osobami a preto za ústavne konformný výklad treba považovať taký výklad, v zmysle ktorého ustanovením § 33b cit. zákona došlo iba k odstráneniu nejasností, ktoré mohli dovtedy prípadne existovať“, dovolací súd dodáva, že by nešlo o právnu otázku, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

40. Odvolací súd totiž založil svoje rozhodnutie na tom, že v danej veci (Zápisom z jednania o vyporiadaní majetkových podielov) došlo iba k prevzatiu nehnuteľnosti žalobcami, avšak k samotnému prevodu vlastníckeho práva k nim nedošlo postupom predvídaným zákonom (vkladom do katastra nehnuteľností). Odvolací súd v tomto smere konštatoval, že „ strana žalobcov prevzala od žalovanej hnutelnej veci, pričom pri vydaní nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania, došlo len k jej faktickému odovzdaniu bez dodržania formy pri prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci, ktorý predpisoval Občiansky zákonník“. V ďalšom odvolací súd tento svoj právny záver podporuje tým, že „ nakoľko prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nebol osobitne upravený v zákone č. 42/1992 Zb., riadil sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Na zmluvný prevod nehnuteľnosti sa vyžadovala vždy písomná forma, pričom súhlasné prejavy vôle účastníkov museli byť na tej istej listine. Platná zmluva o prevode nehnuteľnosti však ešte nemala za následok nadobudnutie, resp. prevod vlastníckeho práva. Musela k nej pristúpiť ďalšia právna skutočnosť - a tou bol vklad do katastra nehnuteľností, ktorý mal konštitutívne účinky. Až vkladom do katastra nehnuteľností sa nadobúdalo vlastníctvo a zmluva sa stávala účinnou. Pri nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom, sa hovorí spravidla o prechode vlastníckeho práva. Vlastnícke právo na základe rozhodnutia štátneho orgánu sa nadobúda napr. rozhodnutím správneho orgánu o vyvlastnení alebo rozhodnutím súdu o prikázaní neoprávnenej stavby za náhradu do vlastníctva vlastníka pozemku. Vlastníctvo k veciam vydraženým príklepom licitátora zase nadobúda vydražiteľ dňom udelenia príklepu. Práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli týmito spôsobmi sa tiež zapisujú do katastra nehnuteľností, a to záznamom na základe verejných listín“. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci „nedošlo u žalobcov k platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva ani jedným z uvedených spôsobov“. S poukazom na vyššie uvedené potom konštatoval, že „ k platnému prevodu by zrejme mohlo dôjsť iba písomnou dohodou o vydaní podielu formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, ktoré vlastníctvo v prospech oprávnených osôb by však muselo byť riadne zapísané v príslušnom katastri nehnuteľností. Takúto formu však nespĺňala ani žalobcami predložená faktúra, ani Zápis z jednania o vyporiadaní majetkových podielov, čoho si boli vedomí jednak žalobcovia, ale aj žalovaná, u ktorej mal prevod vlastníckeho práva zrealizovať právnik žalovanej JUDr. Szücs, k čomu však nepochybne nedošlo. Keďže zákon č. 42/1992 Zb. v ustanovení § 13 ods. 2 neupravoval spôsob, akým malo družstvo vydať majetkový podiel oprávnenej osobe, bolo nepochybne potrebné pri prevode nehnuteľností dodržať zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností, upravujúce tento prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na oprávnenú osobu. Ak mali žalobcovia za to, že nedošlo k platnému prevodu vlastníckeho práva v ich prospech, stále mali možnosť domáhať sa vydania ich majetkového podielu vo forme peňažného plnenia, keďže tento bol riadne vyčíslený“. Z uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd svoj potvrdzujúci rozsudok predovšetkým založil na riešení právnej otázky, „či žalobcovia mohli nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam iba na základe listiny - Zápisu z jednania o vyporiadaní majetkových podielov, ktorú odvolací súd nepovažoval za písomnú dohodou o vydaní podielu a ktorej vklad do katastra nehnuteľností nebol vykonaný“. Odvolací súd v tejto súvislosti potom uzavrel, že „ Samotný zápis z jednania o vyporiadaní majetkových podielov bol len titulom pre uchopenie sa držby týchto nehnuteľností (ich faktické odovzdanie a prevzatie žalobcami), avšak nakoľko vklad vlastníckeho práva k nim do katastra nebol vykonaný, žalobcovia vlastnícke právo k nim riadne nenadobudli (t. j. pri prevode nehnuteľností tak neboli dodržané zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností) a preto ak mali žalobcovia za to, že nedošlo k platnému prevodu vlastníckeho práva v ich prospech, stále mali možnosť domáhať sa vydania ich majetkového podielu vo forme peňažného plnenia, keďže tento bol riadne vyčíslený“. Odvolací súd bol potom i v zhode so súdom prvej inštancie, že žalobcovia nehnuteľnosti nemohli nadobudnúť do vlastníctva ani vydržaním, nakoľko im vzhľadom na všetky okolnosti (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka), chýbala dobrá viera o titule nadobudnutia vlastníckeho práva k nim, aj s poukazom na poznámku uvedenú v zápise zo 14. decembra 1993. Možno teda uzavrieť, že súdy nižších inštancií svoje právne názory o nenadobudnutí vlastníckeho práva žalobcov k žalovaným nehnuteľnostiam založili jednak na záveroch o nedodržaní formy pri prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci, ako aj na neexistencii podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Ak potom žalobcovia s týmito závermi nesúhlasili, boli povinní v dovolaní vymedziť konkrétnu právnu otázku, ktorú v súvislosti s vyššie uvedenými závermi podľa nich odvolací súd vyhodnotil nesprávne a zároveň ktorá nebola v doterajšej praxi dovolacieho súdu vyriešená (malo

teda ísť o otázky smerujúce predovšetkým k dodržaniu formy pri prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci (najmä z hľadiska potreby vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností), príp. k existencii podmienok ich vydržania). Argumentácia žalobcov v dovolaní však smerovala iba k otázkam prevzatia a odovzdania nehnuteľností žalobcom.

41. Ako však už bolo uvedené vyššie, iba samotné namietané nesprávne právne posúdenie veci, nie je dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP. I keby dovolacie námietky o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (v otázke nadobudnutia vlastníckeho práva) boli prípadne aj opodstatnené, žalobcom vytýkané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je totiž relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ táto nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

42. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP procesne prípustné a žalobcovia nevymedzili relevantnú právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Preto najvyšší súd ich dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ a f/ CSP.

43. Úspešnej žalovanej dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože jej v tomto konaní nevznikli.

44. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.